

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет геології, географії, рекреації і туризму
Спеціальність: 106. Географія
Освітньо-професійна програма «Економічна та соціальна географія»
Семестр: II
Форма навчання: денна
Рівень вищої освіти: магістр
Навчальна дисципліна: «Практикум з проблем регіонального розвитку»

ПІДСУМКОВА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Всього 20 балів

I варіант

П. І. Б. студента _____ Група _____
Одержана кількість балів _____ Підпис викладача _____

I. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ (всього 4,5 балів):

1. За активністю і напрямом державного втручання в економіку виділяють 4 види інноваційної політики. До якої з них відноситься інноваційна політика України?

- а) політика соціальної орієнтації;
- б) політика ринкової орієнтації;
- в) політика технологічного поштовху;
- г) політика, спрямована на реформування економічної структури господарського механізму.

2. За активністю та напрямом державного втручання в економіку інноваційна політика поділяється на 4 види. Визначте вид інноваційної політики за її характеристикою: *«головні цілі та пріоритетні напрями науково-технічного та інноваційного розвитку задає держава. Вона визначає шляхи стимулювання інноваційної діяльності, розробляє різні державні програми, здійснює великі капіталовкладення в масштабні інноваційні проекти, використовує інші прямі форми державної участі в регулюванні інноваційних процесів»:*

- а) політика технологічного поштовху;
- б) політика ринкової орієнтації;
- в) політика соціальної орієнтації;
- г) політика, спрямована на реформування економічної структури господарського механізму.

3. Визначте вид інноваційної політики за активністю та напрямом державного втручання в економіку за її характеристикою: *«полягає у соціальному регулюванні наслідків НТП: процеси прийняття рішень відбуваються із залученням широкої громадськості, рішення приймаються за умови досягнення соціально-політичного консенсусу. Такий варіант інноваційної політики, на відміну від інших, не є основним, проте певні його елементи простежувалися в розвитку різних країн. Він завжди повинен бути поєднаний з іншими типами інноваційної політики»:*

- а) політика технологічного поштовху;
- б) політика ринкової орієнтації;
- в) політика соціальної орієнтації;
- г) політика, спрямована на реформування економічної структури господарського механізму.

4. За рівнем використання національного інноваційного потенціалу виділяють 3 моделі інноваційної політики. Визначте модель інноваційної політики за її характеристикою: *«державна інноваційна політика націлена на використання механізмів залучення зарубіжних інновацій, їх адаптацію та на цій підставі формування національного інноваційного потенціалу»:*

- а) модель стратегії «перенесення»;
- б) модель стратегії «запозичення»;
- в) модель стратегії «нарощування»

5. Для якої моделі інноваційної політики за рівнем використання національного інноваційного потенціалу визначальним принципом державного регулювання є генерування національних інновацій з обмеженим використанням інших джерел розвитку?

- а) модель стратегії «перенесення»;
- б) модель стратегії «запозичення»;
- в) модель стратегії «нарощування»

6. Яку модель інноваційної політики за рівнем використання національного інноваційного потенціалу повинна використовувати Україна?

- а) модель стратегії «перенесення»;
- б) модель стратегії «запозичення»;

в) модель стратегії «нарощування»

7. Це в основному малі підприємства в новітніх галузях виробництва (електроніка, біохімія, біоінженерія, виробництво споживчих товарів), які швидко прогресують і в яких відбувається інтенсивна зміна поколінь продуктів і технологій, пов'язаних з базисними інноваціями. Головною рисою таких підприємств також є те, що вони спеціалізуються у сферах наукових досліджень, розробок, впровадження інновацій, організація яких пов'язана з підвищеним ризиком:

а) інноваційні центри;	в) інноваційні бізнес-інкубатори;
б) інноваційні кластери;	г) венчурні фірми

8. За типом структури економіки в Україні виділяють 5 типів економіки регіонів – індустріальний, сільськогосподарський, агропромисловий, з орієнтуванням на сферу послуг і з домінуванням сфери послуг. Виберіть варіант, в якому правильно перераховані регіони України з домінуванням сфери послуг:

а) Харківська й Одеська області, Київ і Севастополь;	в) Одеська область, Київ і Севастополь;
б) Одеська й Донецька області, Київ і Севастополь;	г) Львівська область, Київ і Севастополь.

9. За типом структури економіки в Україні виділяють 5 типів економіки регіонів – індустріальний, сільськогосподарський, агропромисловий, з орієнтуванням на сферу послуг і з домінуванням сфери послуг. Виберіть варіант, в якому правильно перераховані регіони України з індустріальною економікою:

а) Одеська, Донецька, Запорізька, Луганська, Львівська області;
б) Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Полтавська області;
в) Одеська, Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська області;
г) Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Львівська області.

II. ЗАКІНЧИТИ РЕЧЕННЯ (всього 2,5 бали):

а) регіонами-донорами України за сальдо надходжень до держбюджету з регіонів та з держбюджету до регіонів є в 2017 р. були _____

б) місце України серед країн світу за Індексом глобальної конкурентоспроможності в 2017-2018 р. _____

в) місце України серед країн світу за Індексом людського розвитку в 2018 р. _____

г) регіонами з найвищим індексом конкурентоспроможності в 2013 р. (за методикою Всесвітнього економічного форуму) є (3-4 регіони) _____

д) регіони України, які відрізняються найбільшою інноваційною активністю та ефективністю інноваційної діяльності в 2017 р. (3-4 регіони) _____

III ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ (всього 13 балів):

1. Проблеми регіонального розвитку можна класифікувати за цілим рядом ознак – генезисом, тобто за особливостями виникнення чи зародження; місцем виникнення чи зародження; тривалістю існування до початку пом'якшення чи нейтралізації; обсягом коштів, які необхідні для їх нейтралізації чи вирішення; диспропорціями, що вони породжують, тощо. Побудуйте схему класифікації проблем регіонального розвитку за 3-4 критеріями.
2. Серед найгостріших проблем регіонального розвитку України можна назвати демографічні, економічні, соціальні, інноваційні, інвестиційні, екологічні. Напишіть по 10 складових кожної з цих проблем, які б відображали їх сутність та специфіку в Україні.
3. На прикладі одного з регіонів України (на Ваш вибір) опишіть найгостріші проблеми регіонального розвитку. Обґрунтуйте свою відповідь.
4. Наведіть по 5 прикладів міжнародних рейтингів за економічними і соціальними показниками, в яких приймає участь Україна.

5. Що таке інноваційна інфраструктура? Що до неї відноситься? Які з елементів інноваційної інфраструктури діють в Україні? Наведіть приклади різних елементів інноваційної інфраструктури в Україні.
6. Важливим показником соціального розвитку країн і регіонів є рівень людського розвитку. Для характеристики людського розвитку ООН використовує такий інтегральний узагальнюючий показник як індекс людського розвитку ІЛР (або індекс розвитку людського потенціалу ІРЛП). За якими показниками розраховується ІЛР на міжнародному та національному рівні? Яке місце серед країн світу за ІЛР зайняла Україна в 2017-2018 р.? Які регіони України в 2017 р. мали найвищий і найнижчий ІЛР (зазначити по 3 регіони).